

Asia: VN/34515/2024

Kommentointipyyntö: Sivistyksestä suunta Suomelle - Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio vuoteen 2040

1. Suomi on sivistyksen, demokratian ja tieteen vapauden edelläkävijä.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

-

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

-

2. Koulutus kuuluu kaikille ja mahdollisuuksia lisätään erityisesti nuorille.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

-

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Uudenmaan liitto kannattaa toimenpidettä lukiokoulutuksen tarjonnan lisäämiseksi, erityisesti niillä alueilla, missä siihen on väestörakenteellisesti suurin tarve. Tässä tulee huomioida, että toisen asteen koulutukseen hakeutumiseen vaikuttaa huomattavasti etäisyys oppilaitokseen ja sen saavutettavuus julkisella liikenteellä. Lukiokoulutuksen tarjonnan lisäämisessä tulee huomioida myös liikenteellinen saavutettavuus.

Lisäksi on tärkeää kehittää ammatillisen koulutuksen sisältöjä ja ohjausta jatko-opintoihin.

Korkeakoulupaikkojen lisääminen on kannatettava tavoite, kun koulutustasoa halutaan nostaa. Korkeakoulupaikat tulee suunnata sinne, missä niistä on suurin kysyntä ja missä nuorten määrä on suurin nyt ja väestönkehityksen valossa myös tulevaisuudessa. Uudellemaalle tarvitaan lisää korkeakoulupaikkoja, koska täällä paikkoja on vähiten suhteessa toisen asteen tutkinnon suorittaneiden nuorten määrään.

Koulutuksen ennakkoinnissa tulee huomioida aluetason tieto, jota maakuntien liitot lakisääteisesti tuottavat.

Jatkuvan oppimisen uudistaminen ja sen ylipäänsä sen merkityksen huomioiminen on erittäin tarpeellinen toimenpide.

YAMK-työelämäkokemusvaatimus on ollut tarpeellinen kriteeri opiskelijavalinnoissa, mutta toisaalta vaatimus ei saa olla esteenä kansainväliselle yhteistyölle, joten sitä on hyvä arvioida tästä näkökulmasta.

3. Luovat osaajat ja kunnianhimoinen tutkimustoiminta uudistavat yhteiskuntaa.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Korkeakoulutettujen määrän lisääminen on tarpeellinen tavoite, mutta samalla on erittäin tärkeää huolehtia myös korkeakoulutuksen laadun säilymisestä, eikä siitä saa tinkiä määrän kustannuksella. Koko koulutusketjun osalta laadusta tulee pitää kiinni. Korkeakoulupaikkoja tulee lisätä pysyvästi niihin korkeakouluihin, joissa niistä on suurin kysyntä ja alueille, joilla korkeakoulutukselle on suurin tarve, kuten Uudellemaalle, jossa tuotetaan suurin osa koko Suomen tutkimus- ja kehittämistoiminnasta.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Kansainvälistymisen painottaminen on tärkeää, mutta kansainvälisten opiskelijoiden, tutkijoiden ja yhteistyön lisäksi on tärkeää vastaavasti edistää myös suomalaisten opiskelijoiden ja tutkijoiden kansainvälistä liikkuvuutta.

4. Rohkea uudistuminen rakentaa tulevaisuuden osaamista: korkeakoulujen erikoistuminen ja yhteistyö vahvistuvat.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

-

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Erikoistumista ei voida tehdä vain valtion ylhäältä päin tapahtuvalla ohjauksella, vaan prosessista tulee tehdä laaja ja yhteiskunnallisesti osallistava, jossa korkeakouluilla tulee olla vahva toimijuus. Aluetieto mm. elinkeinorakenteesta, historiallisesta tausta ja taloustilanteesta on tärkeä huomioida ja maakuntien älykkään erikoistumisen strategiat voivat toimia taustatiedon antajina prosessissa.

5. Kohti kasvua: korkeakoulutuksen ja tutkimuksen rahoitus monipuolistuu.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Korkeakouluille täytyy turvata ennakoitava ja pitkäjänteinen julkinen rahoitus, vaikka julkisen rahoituksen lisäksi muun rahoituksen osuutta lisättäisiin.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

-

Vision tavoitteiden ja toimenpidesuositusten kokonaisuus

6. Puuttuuko vision tavoitteista ja toimenpidesuosituskokonaisuudesta jotain olennaista? Tulisiko jokin osa alue priorisoida tai poispriorisoida?

-

Vision kokonaisuus ja muut osiot

7. Mahdolliset kommentit vision tilannekuvaan liittyen

-

8. Miten arvioisit visiota ja sen toimenpiteitä kokonaisuutena

Vision toimenpiteet on esitetty keskenään samanarvoisina, vaikka niissä on hyvin eritasoisia asioita ja osalla toteutuessaan huomattavasti suuremmat vaikutukset kuin toisilla. Dokumentissa toimenpiteitä voisi mahdollisesti jaotella eri tavoin ja nostaa eri tavalla esiin vaikutuksiltaan suurempia asioita.

9. Muut kommentit

-

Vartiainen Petra
Uudenmaan liitto - maakuntajohtajan varahenkilö Venäläinen Eero